

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-603/25-T
Sp. zn. ČŠIT-S-159/25-T

Název	Základní škola Opava, Boženy Němcové 2 - příspěvková organizace
Sídlo	Boženy Němcové 1317/2, 746 01 Opava
E-mail	lexova@zsbnopava.cz
IČO	70 999 180
Identifikátor	600 142 892
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Lexová
Zřizovatel	statutární město Opava
Místo inspekční činnosti	Boženy Němcové 1317/2, Opava
Inspekční činnost na místě	24. 3. 2025 – 27. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Opava, Boženy Němcové 2 - příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 481 žáků v 18 třídách, z toho 89 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a třináct s odlišným mateřským jazykem. Jedenácti žákům byl na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracován individuální vzdělávací plán.

K zájmovému vzdělávání bylo v sedmi odděleních školní družiny přihlášeno 190 účastníků.

Stravování žáků zajišťuje školní jídelna – výdejna.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách, na přehledných webových stránkách, v elektronickém systému školy či prostřednictvím kroniky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svou funkci od roku 2007, při řízení subjektu využívá znalostí prostředí i specifík školy a svých dlouholetých zkušeností, které si aktivně rozšiřuje dalším průběžným vzděláváním. Vybrané řídicí pravomoci týkající se základní školy a školní družiny ředitelka delegovala na své dva zástupce a vedoucí školní družiny. Vymezení kompetencí a povinností jednotlivých pracovníků je účelné a odpovídá velikosti, podmínkám a potřebám školy. Srozumitelně zpracovaná koncepce rozvoje navazuje na předchozí činnost školy a zohledňuje úvahy širšího vedení o dalším vývoji a potřebách týmu pracovníků organizace. Důraz klade mimo jiné na všestranný rozvoj žáků, zlepšování materiálních podmínek a v současné době tvorbu nového školního vzdělávacího programu zaměřeného na rozvoj gramotností žáků a digitalizaci. Jednání pedagogické rady umožňují průběžné monitorování činnosti školy a efektivní sdílení informací o žácích.

Se strategickými záměry je seznamován zřizovatel, který škole poskytuje podporu v oblastech souvisejících s jejím rozvojem. K efektivnějšímu naplňování stanovených vzdělávacích cílů a ke zpestření vzdělávací nabídky přispívá vícezdrojové financování aktivním zapojením školy do projektů a dotačních programů. Ty byly také zdrojem specifické podpory pro všestranný rozvoj žáků či inspirativních námětů a dalšího vzdělávání zaměstnanců. Nejvýraznější materiálně-technickou změnou od minulé inspekční činnosti realizované v říjnu 2018 je vybudování přístavby s novými odbornými učebnami (přírodopis, chemie, robotika, dramatická výchova, počítačové učebny), modernizace tříd a venkovních prostor. Celkovou rekonstrukcí prošel také školní pozemek, kde byla postupně vybudována Učebna pod širým nebem–přírodní zahrada, která svým komplexním pojetím podněcuje ekologickou výchovu u žáků. Úpravami prošla také předzahrádka, školní hřiště s nově vybudovanými herními prvky, altánem a senzorické prožitky rozvíjejícím chodníčkem pěti smyslů. Provedené úpravy postupně přispívají ke zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.

Pedagogický sbor umožňuje v požadovaném rozsahu naplňovat platný školní vzdělávací program i nezbytnou péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky nadané. Účinnou podporu při vzdělávání zajišťuje deset asistentů pedagoga. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vyváženě zaměřeno jednak na konkrétní potřebu školy (i formou sborovny), ale také na naplňování odborných potřeb jednotlivých vyučujících. Část pedagogického sboru absolvovala vzdělávací aktivitu zaměřenou na oblast zvládání

emočně náročných situací a stresu, pro jednotnost postupů řešení při práci s žáky s náročným chováním. Je žádoucí v tomto trendu pokračovat i u dalších učitelů. Odborné poznatky z absolvovaných seminářů si jednotliví pedagogové předávají, sdílejí zkušenosti z výuky, poskytují si účelnou zpětnou vazbu při vzájemných hospitacích. Součástí hodnocení výuky jsou pravidelné hospitace prováděné vedením školy.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá v sedmi odděleních, které využívají prostory kmenových tříd, nabízí ranní i odpolední provoz. Výchovně vzdělávací činnost vedou kvalifikované vychovatelky, podporu žákům se vzdělávacími potřebami zajišťují asistentky pedagoga. Oddělení jsou vybavena koberci vhodným nábytkem, hrami, didaktickými pomůckami, pracovními a výtvarnými potřebami, které se dle potřeby obměňují a doplňují. Ke zpestření svých aktivit využívá školní družina také kuchyňku, keramickou dílnu, tělocvičnu, školní hřiště i počítačovou učebnu. Venkovní volnočasové aktivity realizuje i na nedalekém atletickém stadioně, v městských sadech či parcích. Všechna oddělení jsou vybavena videotelefonem.

Vedení školy systematicky usiluje o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků. Bezpečnost, požární prevence, ochrana zdraví i poskytnutí první pomoci jsou nedílnou součástí vzdělávání. Žáci jsou pravidelně poučováni a seznamováni s riziky. V knize úrazů žáků jsou evidovány všechny úrazy a drobná poranění, ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Vedení školy provádí jejich analýzu, přesto je jejich míra na vyšší úrovni (než celorepublikový průměr). Zvýšená úrazovost souvisí s důsledností evidence a výpadkem pravidelného pohybu žáků. Pedagogičtí pracovníci jsou obeznámeni s potřebou dodržování pravidel bezpečnosti v hodinách tělesné výchovy i zvýšené pozornosti při dohledu na chodbách. Škole bylo doporučeno v jednotlivých třídách nastavit a vyžadovat dodržování pravidel. Vstupy do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob (ráno dohled u hlavního vstupu, čipy).

Školní stravování je smluvně zajištěno v prostorách školy externí společností. Strávníci mají na výběr ze dvou druhů menu, dohled nad nezletilými strávníky zajišťují pedagogičtí pracovníci školy. V rámci projektu Bezplatné stravování ve školách získává škola finanční podporu k úhradě stravného pro žáky, kteří by ze sociálních důvodů nemohli využívat služeb školního stravování. Škola v rámci projektů poskytuje žákům mléko a ovoce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi u přítomných pedagogů napříč ročníky a vyučovacími předměty. Sledovaná výuka na obou stupních základní školy probíhala v příznivé pracovní atmosféře se vstřícným přístupem pedagogů, byla promyšlená a připravená, rozvíjela nejen znalosti a dovednosti, ale také prosociální chování žáků. V průběhu vzdělávání byla zastoupena jak frontálně vedená výuka s řízeným rozhovorem, která byla vhodně propojena se samostatnou prací žáků k procvičení a upevnění osvojených znalostí a dovedností, tak byly rovněž vytvářeny příležitosti pro práci žáků ve dvojici nebo ve skupině, které umožňovaly žákům předávat si své zkušenosti a rozvíjet schopnost pracovat, komunikovat a plnit úkoly v týmu. Vzdělávací obsah byl žákům prezentován srozumitelně, vhodně byly v průběhu výuky využity pracovní listy, interaktivní cvičení, texty, výukové aplikace, videoukázky, mapy, obrázky, přírodniny, demonstrační pokusy. Volba metod a forem ve většině sledované výuky podporovala dosažení vzdělávacího cíle. Pedagogové podněcovali žáky plnit zadané úkoly tak, aby eliminovali pasivitu jednotlivců a do výuky se zapojovali téměř všichni. Žáci bez obav pokládali otázky, komentovali svá

zjištění a postřehy, většinou dodržovali nastavená pravidla. V některých předmětech účinně podpořilo vnitřní motivaci žáků k učení propojení probírané látky s reálnými situacemi a praktickými příklady. Jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly. Zejména v nižších ročnících prvního stupně podporovalo udržení zájmu a pozornosti žáků častější střídání aktivit, zařazení relaxačních a pohybových prvků. Vyučující obvykle v úvodu seznámili žáky s tématem a průběhem vyučovací hodiny. Stanovení cíle hodiny bylo ve většině případů málo zřetelné a spíše vyplynulo v průběhu, což neumožnilo následné efektivní vyhodnocení jeho naplnění, které buď zcela chybělo nebo bylo provedeno spíše formálně, více vyjádřením pocitů žáků směrem k jejich wellbeingu. Nevjadřovalo úroveň posunu ve vzdělávání každého z nich. Jen výjimečně bylo využito vzájemné hodnocení. Ojedinele byly zařazovány činnosti podporující práci s informacemi získanými z různých zdrojů a jejich kritické posouzení, porovnání a vyhodnocení.

Diferenciaci v heterogenních kolektivech škola realizuje díky potřebné dopomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytované asistenty pedagoga i individuálním přístupem vyučujících. Podporu žákům nadaným, které si škola již třetím rokem identifikuje ve spolupráci s externími organizacemi, poskytuje zavedením obohacujících hodin matematiky, do kterých jsou zařazováni žáci z paralelních tříd stejného ročníku. Tyto skupiny jsou propustné i pro další žáky. Nabízené volitelné předměty již od šestého ročníku vhodně podporují rozvoj široké škály gramotností a získání kompetencí pro uplatnění v životě. Inspirativní je využití disponibilní časové dotace k zavedení předmětu Finanční gramotnost v osmém ročníku, který nemá jen preventivní zaměření, ale rozvíjí i postoje a osobnostní vlastnosti žáků. Ty jsou prohlubovány také v rámci ekologických aktivit a výuky polytechniky ve školní dílně, pozemku či cvičné kuchyňce. Posilování zdravého životního stylu prostřednictvím aktivního pohybu pod vedením profesionálů je realizováno zapojením školy do projektu Trenéři do škol.

Při hospitacích ve školní družině bylo sledováno vedení odpoledních činností. V každém oddělení probíhaly různé individuální a spontánní aktivity zahrnující komunikační a tvořivé činnosti, společné hry a pohybové aktivity na školním hřišti. Činnosti přispívají k celkovému rozvoji účastníků, podporují jejich sociální dovednosti, kreativitu, fyzickou zdatnost. Při vzdělávání převládala klidná přátelská atmosféra, vychovatelky poskytovaly žákům dostatek příležitostí k seberealizaci a přihlížely k jejich individuálním možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola má vytvořeny mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování úrovně dosahovaných vědomostí a znalostí žáků. K internímu ověřování využívá standardních hodnotících nástrojů (vlastní písemné práce, ústní zkoušení, ověřování praktických dovedností). Pro srovnání výsledků a připravenost žáků k dalšímu vzdělávání využívá každoročně pro 5. a 9. ročníky externí hodnocení poskytované soukromou společností. Další zpětnou vazbu získává škola při výběrovém zjišťování pořádaném Českou školní inspekcí. Vzdělávací výsledky žáků školy jsou na velmi dobré úrovni. Ve školním roce 2023/2024 téměř 78 % žáků prospělo s vyznamenáním, neprospívající žáci se nevyskytují. Informace o vzdělávání a chování žáků, průběžné monitorování jejich pokroku i dosažené výsledky jsou vyhodnocovány a konzultovány na jednáních pedagogické rady nebo v rámci práce předmětových komisí a metodického sdružení. Získané podklady slouží k nabízení podpory žákům formou doučování nebo individuálních konzultací. O výsledcích vzdělávání žáků jsou informováni jejich zákonní zástupci. Žákům je v každém pololetí kromě vysvědčení předáno písemné formativní hodnocení o jejich pokroku i možnosti jejich dalšího posunu. Počet udělených pochval opakovaně výrazně převažuje nad množstvím uložených opatření

k posílení kázně, kterých je minimum. Neomluvená absence se ve školním roce 2023/2024 vyskytla u jednotlivce v zanedbatelném rozsahu. Snížený stupeň z chování rovněž nebyl zaznamenán.

Informace o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání získává škola především při osobním kontaktu, ve školním roce 2023/2024 si obory ukončené maturitní zkouškou zvolilo 96 % z nich, v roce předchozím 88 %.

Členové školního poradenského pracoviště mají jasně rozděleny kompetence, úzce spolupracují a koordinují svou činnost, což přispívá k včasné detekci a diagnostice individuálních potřeb jednotlivých žáků a nastavení podpůrných opatření u těch se speciálními vzdělávacími potřebami nebo nadaných. Své služby poskytují také zákonným zástupcům a pedagogům. Vzájemná součinnost s učiteli přispívá při vhodném nastavení pedagogické intervence, v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení je poskytován předmět speciální pedagogické péče a aktivity v multismyslovém relaxačním centru (snoezelen). Kariérové poradenství probíhá nejen v rámci výuky, ale také ve spolupráci se středními školami a firmami v okolí. Projevy rizikového chování škola eliminuje uplatňováním školní preventivní strategie, konáním pravidelných třídnických hodin, třídních i školních akcí (školy v přírodě, adaptační a lyžařské kurzy), depistáží psychologa a speciálního pedagoga a využitím služeb externích organizací. Každoročně jsou v rámci prevence organizovány aktivity pro žáky (pravidelně se opakující témata a nově zařazované dle aktuální nabídky), zákonné zástupce a pedagogy. Opětovně realizovaná sociometrická šetření ve třídách poskytují škole obraz o vztazích v jednotlivých třídních kolektivech a tím i zpětnou vazbu o nastavených preventivních aktivitách. U žáků s nižší vnitřní motivací k učení a s nevhodným chováním je žádoucí důsledněji nárokovat dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako prevenci vzniku konfliktních situací. Pro lepší informovanost zákonných zástupců o dění ve škole či palčivých tématech doby jsou organizovány neformální schůzky Klubu rodičů.

Nezávislou zpětnou vazbu o dosažené úrovni a kvalitě vzdělávání získává škola také pravidelnou účastí v soutěžích s vědomostním i sportovním zaměřením, ve kterých se prezentují žáci s ohledem na jejich nadání a zájmy, a dosahují dobrých výsledků na krajské i celorepublikové úrovni. Některé sama realizuje (Bajtík). Škola aktivně vyhledává a diagnostikuje žáky nadané a cíleně s nimi pracuje, rozvoj oblasti zájmů žáků umožňuje výběr z volitelných předmětů. Každoročně je zájemcům nabízena široká škála zájmových útvarů vedených pedagogy a externími pracovníky.

Příležitosti k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků a k podpoře jejich iniciativy je existence aktivního žakovského parlamentu, kde jsou posilovány spolupráce a vzájemné vztahy mezi žáky různého věkového složení. Zapojuje se do organizování řady akcí i pro širší veřejnost, spolupodílí se na dění ve škole a prezentuje ji. Pravidelně se zástupci účastní zasedání Opavského zastupitelstva dětí a mládeže, vydávají školní časopis, který byl v tomto školním roce oceněn na celostátní úrovni. K všestrannému rozvoji a podpoře žáků napomáhá i spolupráce s řadou partnerů a efektivní provázanost uskutečňovaných akcí s organizacemi a spolky ve městě (Lidická hrušeň, projekt Krokus s židovským muzeem), s řadou středních i vysokých škol. Pro plynulý přechod dětí z okolních mateřských škol jsou realizována pohádková sobotní dopoledne a další aktivity. Společná vystoupení nebo účast žáků na tradičních akcích jsou součástí kulturního života města, posilují jejich sounáležitost s místem, kde žijí a umožňují škole prezentovat svou činnost a úspěchy veřejnosti.

Školní družina prostřednictvím nabízených činností úspěšně motivuje účastníky k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času, nabízí širokou škálu doplňkových aktivit a zájmových útvarů (keramický, taneční, výtvarný, hrajeme si

s angličtinou, pohybové hry a kroužek vaření) a účastní se soutěží pořádaných kabinetem družin města.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti ve školním roce 2018/2019 došlo k vybudování přírodní zahrady na školním pozemku, přístavby školy s odbornými učebnami a rekonstrukci školního hřiště s herními prvky. Počet oddělení školní družiny se navýšil z pěti na sedm.
- Od školního roku 2023/2024 byla zřízena funkce druhého zástupce ředitelky školy, který je současně i koordinátorem ICT.
- Školní poradenské pracoviště bylo rozšířeno o dvě speciální pedagožky.
- Ředitelka školy zohlednila doporučení z minulé inspekční činnosti, prostor pro zlepšení zůstává v oblasti sebehodnocení žáků. Vybudování vlastních místností pro školní družinu znemožňují prostorové možnosti budovy.

Silné stránky

- Systematická spolupráce s partnery zvyšuje účinnost poskytovaného vzdělávání. (1.5)
- Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem a aktivním zapojením do řady dotačních programů usiluje o zajištění optimálních podmínek pro vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. (2.4)
- Škola aktivně zapojuje žáky do rozhodování o životě školy, realizuje aktivity pro zákonné zástupce i širokou veřejnost, čímž efektivně přispívá k rozvoji osobnostních a prosociálních kompetencí žáků a jejich sounáležitosti s regionem. (3.4)
- Žáci školy pravidelně dosahují velmi dobrých vzdělávacích výsledků. (5.2)
- Škola podporuje účast žáků v široké škále soutěží a přehlídek. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Učitelé jen ojediněle zapojovali žáky do hodnocení jejich práce vzhledem ke stanovenému vzdělávacímu cíli. ojediněle je vedli k vrstevnickému hodnocení a práci s různými informačními zdroji. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce se zaměřit na vyhodnocování stanovených cílů hodiny samotnými žáky, vést je k vrstevnickému hodnocení, tímto směrem zaměřit i další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Uplatňovat ve výuce ve vyšší míře aktivity vedoucí k práci s různými informačními zdroji podporující kritické vyhodnocení získaných informací.
- Důsledně vyžadovat dodržování pravidel stanovených školním řádem u žáků s náročným chováním pomocí dalších preventivních aktivit. U pedagogů se zaměřit na osvojování postupů v emotivně a psychicky vypjatých situacích.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné pro školní rok 2024/2025
2. Třídní knihy základní školy a přehledy výchovně vzdělávací činnosti školní družiny vedené ve školním roce 2024/2025
3. Matrika školy vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
4. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
5. Zápis z jednání pedagogické rady ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
7. Rozvrh vyučovacích hodin platný v době inspekční činnosti
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
9. Souhrnná dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevenci rizikového chování žáků pro školní rok 2024/2025, dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
10. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2024/2025 (vzorek)
11. Smlouva o zajištění školního stravování platná ve školním roce 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Svačinová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dagmar Šírová, školní inspektorka

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

10. 4. 2025